

اسلحه و بیماری زوال عقل

پرگه اطلاعات از مرکز زوال عقل سوئد

Vapen och demenssjukdom • faktablad på persiska

گرم تلقی گردد. طبق قانون اسلحه، پزشک مسئول ارزیابی این موضوع است که آیا بیمار از نظر پزشکی، صلاحیت لازم برای در اختیار داشتن سلاح گرم را دارد یا خیر. در صورت احراز چنین شرایطی، لازم است بیمار از این موضوع مطلع گردد. پزشک همچنین موظف است موضوع را به اداره پلیس گزارش دهد؛ سپس پلیس در مورد ادامه نگهداری سلاح گرم و مجوز سلاح تصمیم‌گیری می‌کند.

کارشناسان اداره پلیس همچنین می‌توانند راهنمایی مناسب در خصوص اقدامات عملی لازم پس از لغو مجوز سلاح را ارائه دهند.

یک موضوع حساس

از دست دادن حق نگهداری سلاح می‌تواند مسئله‌ای حساس باشد که با هویت و عزت‌نفس فرد ارتباط دارد. برای بسیاری از افراد، شکار گوزن در فصل پاییز یکی از رویدادهای مهم سال است که نماد هیجان، همبستگی و سنت به‌شمار می‌آید. به همین دلیل، بهتر است بستگان بیمار از همان ابتدا از مقررات مربوط به نگهداری سلاح و بیماری زوال عقل آگاه شوند. شاید فرد مبتلا به زوال عقل، بتواند نقش و مسئولیت تازه‌ای در تیم شکار دریافت کند.

اطلاعات بیشتر

گزارش بیمارانی که به علت دلایل پزشکی، فاقد صلاحیت لازم برای در اختیار داشتن سلاح گرم هستند، دستورالعمل شورای اجتماعی

Anmälan av patienter som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjutvapen, Socialstyrelsen, 2008:21 • www.socialstyrelsen.se

قانون سلاح، مجموعه رسمی مصوبات قانونی سوئد

Vapenlag, Svensk författningssamling (1996:97)

© Svenskt Demenscentrum

علائم بیماری، موجب اختلال در توانایی اتخاذ تصمیم‌های منطقی و سنجیده می‌گردند

بیماری زوال عقل، فکر کردن، برنامه‌ریزی و ارتباط را دشوارتر می‌کند. علائم، ناشی از بیماری‌ها و آسیب‌های مختلف در مغز است.

معمولاً ابتدا حافظه ضعیف می‌شود و سپس توانایی جهت‌یابی فرد نیز کاهش می‌یابد. زبان و سایر عملکردهای موسوم به عملکردهای شناختی نیز در روند بیماری آسیب دیده و دچار اختلال می‌گردند.

علائم زوال عقل به‌طور خاص در موقعیت‌هایی بارزتر می‌شوند که فرد باید حجم قابل‌توجهی از اطلاعات را پردازش نموده و در مدت زمانی کوتاه تصمیم‌گیری کند. مدیریت سلاح گرم، می‌تواند نمونه‌ای از چنین موقعیت‌هایی باشد.

خطرات اسلحه در مبتلایان به زوال عقل

توانایی فنی در استفاده و کنترل سلاح، لزوماً همزمان با بروز بیماری زوال عقل از بین نمی‌رود. مشکل این است که این بیماری تغییراتی در مغز ایجاد می‌کند که حتی در مراحل اولیه می‌تواند توانایی عمل، تمرکز و قضاوت فرد را تحت تأثیر قرار دهد. افراد مبتلا به زوال عقل، در صورت دسترسی داشتن به سلاح گرم، ممکن است خود یا دیگران را در معرض آسیب قرار دهند. زوال عقل همچنین موجب می‌شود پایبندی به مقررات و دستورالعمل‌های مربوط به نحوه نگهداری ایمن سلاح، برای بیمار دشوار گردد. در نتیجه، این احتمال وجود دارد که سلاح در دست اشخاص فاقد صلاحیت قرار گیرد.

با یک پزشک مشورت کنید

در صورت وجود تردید نسبت به بروز زوال عقل، لازم است در اسرع وقت با پزشک مربوطه تماس حاصل شود. مهم است که روند بررسی بیماری در زمان مناسب آغاز گردد، تا امکان دریافت تشخیص دقیق، حمایت لازم و درمان مؤثر فراهم شود. در صورتی که فرد، مبتلا به زوال عقل تشخیص داده شود و همزمان مالکیت سلاح گرم داشته باشد، ضروری است که پزشک معالج از این امر مطلع گردد.

هنگامی که موانع پزشکی وجود دارد

بیماری زوال عقل از جمله بیماری‌هایی است که می‌تواند به‌عنوان مانع پزشکی برای تداوم مالکیت یا نگهداری سلاح

برگه‌های اطلاعاتی بیشتر به زبان فارسی را می‌توان از وبسایت Svenskt Demenscentrum پرینت کرد:
www.demenscentrum.se/fa

Svenskt Demenscentrum

Svenskt Demenscentrum, Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, (08) 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se

Vapen och demenssjukdom

FAKTABLAD FRÅN SVENSKT DEMENSCENTRUM

Symtom försvårar genomtänkta beslut

Demenssjukdom gör det svårare att tänka, planera och kommunicera. Symtomen orsakas av olika sjukdomar och skador i hjärnan.

Vanligen försämras först minnet och det blir svårare att orientera sig. Även språket och andra så kallade *kognitiva funktioner* drabbas.

Demenssymtomen blir särskilt märkbara i situationer då man ska bearbeta stora mängder information och snabbt fatta beslut. Hantera skjutvapen kan vara ett exempel på en sådan situation.

Risker med vapen vid demens

Förmågan att rent tekniskt hantera vapen försvinner inte automatiskt med demenssjukdomen. Problemet är att sjukdomen orsakar förändringar i hjärnan som redan tidigt kan påverka handlingsförmåga, koncentration och omdöme. Med skjutvapen i hand kan personer med demenssjukdom riskera att skada både sig själv och andra.

Demenssjukdom gör det även svårare att följa bestämmelserna för hur vapen ska förvaras. Vapnet riskerar därför att hamna i orätta händer.

Rådgör med en läkare

Vid misstanke om demens bör en läkare snarast kontaktas. Det är viktigt att i god tid påbörja en utredning för att få rätt diagnos, hjälp och behandling. Om en demenssjukdom konstateras och personen i fråga äger skjutvapen ska läkaren informeras om detta.

När det finns medicinska hinder

Demens är ett av de sjukdomstillstånd som kan utgöra ett medicinskt hinder för fortsatt vapeninnehav. Enligt vapenlagen är det läkaren ansvar att bedöma om en patient av medicinska skäl är olämplig att inneha skjutvapen. Om så är fallet ska patienten informeras om detta. Läkaren är

också skyldig att göra en anmälan till polismyndigheten som sedan fattar beslut om fortsatt innehav av skjutvapen och vapenlicens.

Polismyndighetens handläggare kan även ge råd och hjälpa till med de praktiska frågor som följer av en indragen vapenlicens.

En känslig fråga

Att inte längre få inneha vapen kan vara en känslig fråga om identitet och självkänsla. För många är en av årets höjdpunkter höstens älgjakt som står för spänning, gemenskap och tradition.

Därför är det bra om anhöriga redan tidigt informeras om bestämmelserna kring vapeninnehav och demenssjukdom. Kanske kan personen få en ny funktion i jaktlaget.

Mer information

Anmälan av patienter som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjutvapen, Socialstyrelsen föreskrift 2008:21 • www.socialstyrelsen.se

Vapenlag, Svensk författningssamling (1996:97)

2025 • Svenskt Demenscentrum ©

Fler faktablad på olika språk kan skrivas ut från Svenskt Demenscentrums webbplats:
www.demenscentrum.se/Faktablad

Svenskt Demenscentrum

Svenskt Demenscentrum, Sveavägen 155, 113 46 Stockholm, 08 - 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se